

Ústav světových dějin

Oponentský posudek na doktorskou disertaci

Stanislav SÝKORA, *The Aspirations and Ascent of George Washington in the Context of His Times: From His Early Years to the End of the Revolutionary War*, Institut mezinárodních studií, Oddělení amerických studií, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2012, 305 stran

Stanislav Sýkora si ve své doktorské disertaci vytýčil dosti ambiciózní téma, tj. pokusil se, řečeno jeho slovy, vyložit, jaké byly osobní aspirace, „hodnota touhy po uznání a vnímání vlastenecké povinnosti [George] Washingtona“, to všechno – logicky vzato – v širším „kontextu sociokulturního prostředí britských kolonií v Severní Americe“ (s. 304) od jeho dětství až po konec války amerických osad za nezávislost na Velké Británii. Hned na úvod bych rád řekl, že jsem téma pokládal od okamžiku, kdy se mi disertace dostala do rukou, za nosné; výsledek, čímž na tomto místě poněkud předbím, mě pak přesvědčil o tom, že tomu tak skutečně bylo/je.

Sýkorova práce má několik rovin, které se v práci prolínají (i protínají) a které jsou pro konečný výsledek velmi důležité. Jedná se jednak o výzkum významných faktorů, vlivů a osobností, jež měly na George Washingtona důležitý dopad již v dětském a mladém věku (zejména v obsáhlé první kapitole), stejně jako o interpretaci pojmů „čest (či „ctnost“; *honour*) a „sláva“ (*glory*), které Sýkora zasadil, stejně jako Washingtonův život, do širšího kontextu – „otec zakladatel“ Spojených států amerických totiž žil v nesmírně dynamické době, kdy se, jak Sýkora píše, „evropské síly připravovaly na konečný zápas o ovládnutí severoamerického kontinentu“ (s. 42; ještě rozsáhlejší druhá kapitola a poté vlastně celá práce). Sýkora se soustředil zejména na získávání Washingtonových vojenských zkušeností a jeho působení jako vojáka a, přirozeně, politika, přičemž se – kromě výše již zmíněných pojmů „čest“ (či „ctnost“) a „sláva“ – soustředil také na interpretaci Washingtonovy ambicióznosti a z ní vyplývající politické kariéry. V zásadě mohu říci, že souhlasím se

Ústav světových dějin

Sýkorovými závěry, podle nichž vnímání výše uvedených pojmů a vlastní ambicióznosti jako „chvályhodných“ (byť si sám Washington byl vědom nebezpečí, které tyto ambice přinášejí [například s. 224]) logicky „vysvětluje záměry a cíle, se kterými se [Washington po celou dobu svého veřejného působení] ztotožňoval a o které usiloval“ (s. 305).

Pro zdar Sýkorovy doktorské disertace je naprosto klíčová analýza dobového kontextu – detailní znalost sociokulturního prostředí, v němž Washington a jeho přátelé i protihráči působili, znalost společenské struktury koloniální Ameriky, společenských vazeb a kontaktů, tak důležitých pro Washingtonův (s ohledem na rodinný původ, jak Sýkora správně píše, vlastně nečekaný) vzestup, znalost ekonomických vztahů (jež měly na Washingtonově vzestupu rovněž značný podíl) atd. Předložená disertace je vlastně, jakýmsi Sýkorovým pokusem sepsat první verzi monografie nazvané *George Washington – His Life and Times* v nejlepší anglo-americké tradici, třebaže se tak nejmenuje – ambice být takovou prací však (přinejmenším skrytě) má, a to je dobře; v případě dopracování by se jí totiž stát mohla.

Hodnotím-li Sýkorovu disertaci jako celek, pokládám za důležité ocenit, že autor během svého studia primárních a sekundárních zdrojů pracoval velmi pilně, čerpal z rozsáhlých pramenných edic, dobových tisků a také, přirozeně, z nesmírně rozsáhlé odborné literatury (viz jejich vyčerpávající seznam na konci práce). Výtečná znalost těchto pramenů a literatury je podle mého názoru jedním ze základních předpokladů úspěchu Sýkorovy disertace.

Práce je napsaná slušnou angličtinou, což velmi oceňuji, neboť to zásadně usnadňuje její recepci v zahraničí, především v anglicky mluvících zemích (byť nejen v nich), poznámkový aparát je v pořádku. Vadou na kráse je, bohužel, kratičké české resumé – hrubé chyby v interpunkci, (i, dokonce) ve shodě podmětu s přísudkem, vyšínutí z vazby atd. – to všechno způsobuje, že po prostudování hodnotné práce zůstává ve čtenáři, který resumé neopomene, nepříjemná pachuť, a to je škoda.

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav světových dějin

Závěr

Vzhledem k mým předchozím vyjádřením je, alespoň předpokládám, zřejmé, že doktorskou disertaci Stanislava Sýkory pokládám za kvalitní výsledek bádání, a proto ji jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Praze, 31. srpna 2012

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze